

UiO : Senter for medisinsk etikk

Det medisinske fakultet

Innføring i medisinsk og helsefaglig etikk

(MED3050, SME4110, EVU)

Sted: Universitetet i Oslo (nærmere angivelse kommer)

08.30-08.45 Velkommen til medisinstudentene. v/ Per Nortvedt

08.45: - 10:00 S: Bør helsepersonell ha reservasjonsrett ved etisk omstridt behandling?
v/Morten Magelssen

I: Hva er etikk? Profesjonsetikk, rolleforståelse og dydsetikk

Mandag 21. januar 2019

10:15 – 10:30 Velkommen og introduksjon v/Per Nortvedt

10:30 – 11:15 F: Hva er etikk? Noen grunnbegreper v/Per Nortvedt.

11:15 – 11:30 Pause

11:30 – 12:15 F: Introduksjon til dydsetikk.
v/Søren Holm

12:15 – 13.00 Lunsjpause

13.00-13.45 Hva kjennetegner den gode helsearbeider? PerNortvedt

14.00 – 15:30 S: Profesjonsetikk, moral og umoral Gruppearb. v/Per Nortvedt

I: Hva er etikk? Profesjonsetikk, rolleforståelse og dydsetikk (forts).

Tirsdag 22. januar 2019

09:15 – 10:00 F: Empati, moralsk persepsjon og fortolkning i helsetjenesten. Hva ser vi og hva overser vi? v/Reidar Pedersen og Per Nortvedt.

10:00 – 10:15 Pause

10:15 – 11:00 S: Empati i utdanning og praksis. Hva styrer de profesjonelles oppmerksomhet og fortolkning? v/Reidar Pedersen og Per Nortvedt (summegrupper).

11:00 – 11:15 Pause

II: Noen sentrale teorier for helseetikken

11:15 – 12:00 F: Fireprinsippetikken v/ Søren Holm

12:00 – 12:45 Lunsjpause

12:45 – 14.00 S: Fireprinsippetikken – anvendelse og kritikk. v Søren Holm . -summegruppe.

14.00 – 14.15 Pause

14.15 – 14:45 F: Selvbestemmelsens grenser: Kort introduksjon til politisk liberalisme og kommunitarisme. v/Morten Magelssen og Henrik Syse

14:45 – 15:30 S: Hvordan kan teoriene kaste lys over aktuelle problemer i helseetikken? v/ Morten Magelssen og Henrik Syse. Plenumssamtale med eksempler som: fosterdiagnostikk; religiøs og kulturell uenighet om livsforlengende behandling; hvem definerer “livskvalitet”? Summegrupper.

III: Diskursetikk og kasuistikk

Onsdag 23. januar 2019

09:15 – 10:00 F: Ethiske teorier som redskap for gode beslutninger. Introduksjon til diskursetikk og kasuistikk. v/Reidar Pedersen.

10:00 – 10:15 Pause

10:15 – 10:30 Orientering om eksamen

10:30 – 11:30 F: Ethiske dilemmaer i pasientinformasjon og beslutningsprosesser v/Reidun Førde

11:30 – 12:15 Lunsjpause

12:30 – 14.15 G: Ethiske dilemmaer i pasientinformasjon og beslutningsprosesser: Gruppearbeid med kasuistikker v/Reidun Førde

V: Begrepenes etikk og helsetjenestens grenser: Sykdom, helse og teknologi

Mandag 28. januar 2019

09:15 – 09:45 F: Helse og sykdomsbegrepets etikk: Om helsevesenets mål og grunnleggende verdier. v/Bjørn Hofmann

09:45 – 10:15 F: Hvordan sette grenser for helsevesenets virkefelt: Sykdomsbegrepets grenser. Er aldring og sorg sykdom? Bjørn Hofmann

10:15: - 10.30 Pause

10: 30 – 11:00 F: Kampen om diagnosene: Diagnosesystemenes etikk v/Bjørn Hofmann

11:00 – 12:00 F: Hvordan sette grenser for det grenseløse? Bioteknologiens etikk. v/Bjørn Hofmann

12:00 – 12:45 Lunsjpause

IV: Hvordan argumentere om helseetiske dilemma i det offentlige rom? Aktiv dødshjelp som eksempel

12:45 – 13:30 S: Hvordan argumentere om helseetikk i det offentlige rom? Ole Martin Moen Bjørn Hofmann og Jan Helge Solbakk

13.30:- 13.45 Pause

13:45 – 14:30 S: Sentrale begreper og distinksjoner i debatten om aktiv dødshjelp. Kort gruppearbeid om aktiv dødshjelp-debatten. v/Morten Magelssen.

14:30 – 15:45 S: Bør leger kunne utføre aktiv dødshjelp? Debatt og plenumssamtale. v/Ole Martin Moen og Morten Magelssen

VI: Rettferdige prioriteringer hjemme og ute

Tirsdag 29. februar 2018

09:15 – 10:00 F: Nærhetsetikk v/Per. Nortvedt.

10:00-10:15. Pause

10:15-11:45 G: Gruppearbeid og plenumsdiskusjon om prioritering i helsetjenesten.
Nortvedt/Magelssen

11:45-12:30 Lunsj

12:30-13:30 S/G: Prioriteringskriterier i helsetjenesten. v/Morten Magelssen

13:30-13:45 Pause

13.45- 14.30 Religion og bioetikk v/ Jan Helge Solbakk

14.30- 14.50 S: Kommentarer og plenumsdiskusjon v/ Morten Magelssen.

Oppsummering og evaluering av kursdagene.